

Független Magyarország

Egy szám
35
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 184.

Felolós szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre — 1600 K
Vidékre negyedévre — 1800 K

Egy szám
35
korona

A kincstári házaszonrészesezés.

Egy pénzügyminiszteri rendelet meghagyja, hogy a május elsején fizetett új lakbéréket és annak huszonöt százalékos házaszonrészesezését május 15-ig, tehát holnapig be kell jelenteni, hogy a részesezésügyosztályban kiszámítsák, megállapítsák és a megállapított házaszonrészesezését be is fizessék. Ez a rendelet megjelent a hivatalos Budapesti Közlönyben, azonban azt Baján nagyon kevesen tudják, csak azok, akik olvassák a hivatalos lapot.

A város adóügyosztályának kellett volna azt idejekorán meghirdetnie és bejelentési úrlapról gondoskodnia. Ez azonban nem történt meg, sőt bejelentési úrlapja sincsen a hivatalnak.

Minden azonban nem mentesíti a közönséget a bejelentés kötelezettsége alól. A rendelet súlyos bírságot állapít meg azok részére, akik elmulasztják idejkorán megtenni a bejelentést. Ma május tizennegyediké van. Tehát a közönségnek (háztulajdonosoknak) egyetlen nap áll rendelkezésre a bejelentéshez. Ez szinte képtelenség, az ügyosztálynak még fizikai ideje sincsen arra, hogy a bejelentéseket egy napon át vegye.

Valahogyan gondoskodni kell, hogy a közönség ne bírságot szenvedjen azért, hogy hibáján kívül elmulasztotta május 15-ig bejelenteni a május elseji lakbéréket és kincstári házaszonrészesezését.

Remélhető, hogy a pénzügyi kormány a bejelentési határidőt néhány nappal meghosszabbítja.

Az adóügyosztálynak legyen rá gondja, hogy most már meghirdetessék és rendelkezésre álljon a szükséges blanketta. Remélhető, hogy az adóügyosztály gondoskodik mindenszél, mert

szinte elképzelhetetlen, hogy a város közönségének valami félsó hátránya származzék ebből a dologból. Az is meglehet, hogy a kormány is meghosszabbítja a bejelentési határidőt.

Amidőn ezt a cikket befejeztük, kaptuk kézhez május 14-én reggel a május hó 8-áról keletre az ügyre vonatkozó hirdetményt,

amelyet közérdeki való tekintettel hirdetési rovatunkban holnap közre adunk.

Egy kisérlet megkésve érkezett a külföldben megkésve is kiadott hirdetmény. Egy ilyen fontos hirdetményt mégsem szabad 8 nappal később kiadni és aztán a már kész hirdetményt hat nappal később kiküldeni.

ki. A kormánycsapatok végül bekerítették a lázadókat és el is fogták nagyrészüket. A foglyul ejtett vasuti utasokat kiszabadították. A lázadó katonák ellen megindult a szigorú eljárás.

Massaryk gyász.

Prága. Massaryk köztársasági elnök felesége vasárnapról hétfőre virradó éjszakán meghalt.

Hidakat robbantattak a Ruhr-vidéken.

Berlin. A Vossische Zeitung jelentése szerint Krupp Berta asszony parancsot kapott, hogy négy nap alatt újítsa ki a Rüg-r-vil át.

Berlin. Lappal és Oberassterfeld közötti vasuti vonalon az Emsen-csatorna fölött felrobbantották a vasuti hidat. A vasuti forgalom szünetel. A Hann-Oberfeld városok között megakadt a vasuti forgalom. Leopold lansenál is felrobbantották a vasuti hidat. A franciák Lüternél a szükség munkásokat kényszerítették, hogy segítsenek a munkáknál.

Ipari sztrájk Belgiumban.

Páris. A Temps brüsszeli jelentése szeint a belga kormány az ipari sztrájk következtében elhatározta, hogy a vasúti és vasuti szakaszok négy évfolyamot haladéktalanul behivatja. A sztrájkolók elhatározták, hogy az összesszakszervezetek szolidaritására speillálnak.

Közalkalmazottak felemelt lakbéréfizetésére halasztást kaptak.

A népjóléti miniszter a lakásügy ideiglenes rendelkezése tárgyában kiadott rendelet módosításaként elrendelte, hogy a közalkalmazottak, katonák, nyugdíjasok és özvegyek az 1923. május 1-én esedékes lakbérért július 10-ig fizetheti.

Bethlen miniszterelnök Rómában

Páris. Bethlen István magyar miniszterelnök vasárnap este Rómába utazott. Kállay Tibor pénzügyminiszter még két napot Párisban tölt és aztán ő is Rómába utazik.

Bethlen István miniszterelnök szombaton a Claridge Szállóban teát adott, amelyre negyvenen voltak hivatalosak. A Sorbone és a College de France tanárai, előkelőségek, tudósok és a francia sajtó képviselői.

Bethlen István gróf vasárnap délelőtt tárgyalást folytatott Salvaggió Raggóval, aki a jóvátételi bizottságban képviseli Olaszországot.

Politikai fegyverszünet.

Budapest. A Hétfői Napló írja: Május hó 23-ára tervezik a nemzetgyűlés ülésének egybehívását. Bizonyosra veszik azonban hogy május hó 23-án csak forrás ülést tart a Ház és az ülésüket újabb két hétre elnapolják. Ez azonban esetleg titolódik annyira, hogy már most megkezdje a Ház a nyári szünetet. Közben azonban két hétre összehívják a Házat, mert az indemnitás július végén lejár és akkor újabb hat havi indemnításra lesz szüksége a kormánynak. Az alföldi

birtokreformról szóló novella tárgyalását későbbre halasztják. Ha Bethlen és Kállay visszajönnek, a miniszterelnök értekezletre hívja a pártokat, amelyen beszámol külföldi utazásának eddigi eredményéről, a további feladatokról, a pénzügyi és gazdasági programról, amelyet már ismertetett Párisban a jóvátétel előtt abban a vonatkozásban, amely felteveli a külföldi hitelt. Bethlen kéri fogja a pártokat annak érdekében, hogy hosszabbítsák meg a politikai fegyverszünetet.

Nagy katonai lázadás Kinában.

Bécsből jelentik: Pekingi híradás szerint a szolgálatból elbocsátott katonák egyeségek csapatba tömörültek és a legkomolyabban veszélyeztetették a nagyobb városok környékeit. Egyre-másra vittek véghez rabló támadásokat, amikben az

ellenük küldött reguláris csapatok nem tudták megakadályozni őket. Legutóbb Sohanung közelében megtámadtak egy gyorsvonatot, utasait kirabolták és mind foglyul is ejtették. Erre a kormány nagy büntetőexpedíciót küldött ki a lázadók elfogatására, amikor a két csapat között harc fejlődött.

Önkormányzat és demokratikus közigazgatás.

Irtta: Hegymegi Kiss Pál.

II.

(Befejező közlemény)

A reform az idomokratikus Ugy a választóra, mint a a választóhatárra vonatkozó fel- tételek olyképpen vannak beá- litva, hogy a kiépelt társada- lom egyáltalán az önkormány- sattal járó tiszteket viselő nagy- része kimarad az önkormányzati életből. A helyzet rosszabb mint volt.

Megszűnik a reform folytán az önszervezkedés joga, a vég- rehájtó hatalom által a kádilo- tek nyakára rakott első tiszte- seik kérésé kerül a vezetési. Megszűnik tartalmilag maga az önkormányzat, csak alakilag szerepel, mint ségér, melyen belül a legteljesebb állami gyám- kodás létezik, anélkül azonban, hogy addig az önkormányzatra hárult feladatoknak későbbi megvalósításáról gondoskodás történe.

Nekem és a törvényhozásban helyet foglaló ama társadalmak, kik demokratizációt és a nép érde- kében dolgozó igazgatási rend- szert követelünk választóink előtt: kötelezettségünk legjobb tén- dőszókat vinni a harcba a de- mokratikus önkormányzattal! Magam részéről mint szakember, az előharcosok között leszek. Azonban ez nem elég.

A vezetélem sádjában a polgáraitól fenyegető, amely a községi életben saját jól fe fogott érdekét néve csakis megérő működését, régi jogainak meg- ővését, kellő súlyt, a kimaradt rétegeknek az önkormányzatba megfelelő mértékben való be- vonását hajítja.

Tehát sorompóba kell állani a polgári társadalmaknak. Tömör- tülai kell a politikai életben elfoglalt pártállásra való tekintet nélkül is olyan független és demokratikus községi pártalabu- latba, mely magáévá teszi Kon- stán Lajos által lefektetett de- mokratikus és municipalitás alap- elveket és ott ülési ki a demok- ratikus közigazgatási szervezet a társadalom összes csoport- jainak befogadására alkalmas önkormányzati rendszer kiépí- tését. Ez a tömörülés küldjém minden törvényengedő csakka- nel a meg nem felelő javaslat ellen, szervezkedjék a bekövet- keső önkormányzati választá- sokra avégből, hogy a kimaradt rétegek is a községi (városi) életbe súlyos mértékben bevo- nulhassanak, egyáltalán az önk-ormányzati kérdésekben a lakosság mindegyik része helyet foglalhasson a a népi dolgok és a legeszi udó közigazgatási ügyekben a községi.

Ami említett tömörülés-ek füg- getlenség kell lennie minden irányzatú, az öntudatos polgári társadalmakra kell támaszkodni a teljes megértéssel kell for- dultnia a munkásság felé. Iránya legyen erősen nemzeti, demok- ratikus szabadságszerető ha adni akaró. Működéséről a megértést és bátorságot tartva szem előtt legyen ellene minden kilengés nek. Irányának, teljesen kerülje el a demagógiát, öntudatos, ko-

moly munkát akarjon és hi- ványon.

Elleendő az önkormányzati igazgatást a további működtet- tés, hogy szem előtt tartva azokat a feladatoknak a megoldására, melyek létképpen a városra (községre) hárulnak, minők a lakás, az építkezés, a megélke- tés, városfejlesztés és rendesé- tük nagy problémái.

Minden nehézt utat legyőz az akarat.

Igéretek, tervek, amelyeket mindenki elfelejtett.

A felszabadulás óta nagyszám- bban tervek merültek fel, melyek hivatva lettek volna a város költő módon való fejlődését bizt- toztatni. Nagyszámú problémák röpödtek a levegőben, melyek, ha megvalósultak volna, Baja város lenne a Csizkaország egyike legfejlettebb gazdasági, ipari és kereskedelmi városa.

Felmerül, nem egy esetben a terv, hogy villamosított telep léte- sítessék Baján. Előrelépő tár- gyalások, részvényjegyzések a b. történe, de a terv dugába dőlt. A kivitelesre szükséges erő nem állt egy alkalommal sem rendelkezésre. Villamos energia nélkül pedig nem lehet várni az ipar, ezzel kapcsolatosan a kereske- delmi élet fejlődését.

Egy másik terv, mely szintén évek óta kiadrt bennünk, a Fő-tér rendezés. A városban a mértékességre állnak a terv- rajzok, melyeken a jelenlegi kopár Fő-tér, városias jellegű díszítésre eszépül, de a valóban még ma is szenny és piszok, lehetetlenül rossz környezet díszíti a város Fő-térét.

Tervezték a Tanítóképző mögötti terület parcellázását és

villámpítés előjára való átange- dését is. Vállalkos is akadt sem egy, aki hajlandó lett volna a parcellázásból vállalni, sőt ipartelepzet is akartak létesí- tési a vásártér tulsó részén, de a parcellázás addig sem kezdődött meg és maradt minden a régióban a szomorúság, az eny- es tanyáján — a várárterem.

Kereskedelmi iskolát is igér- tek a városnak már hosszú éve- ket ezelőtt. Tárgyalások és ta- niókönyvek folytak, kivessék az iskola igazgatója is, de az iskola építési semmi sem lett. Már a helyiség kérdést is megoldot- tak, de eddig egyetlen hang sem szólt amellett, hogy a ke- reskedelmi iskolát szeptember- ben megnyitják.

Számtalan kisebb nagyobb arányú beruházásról beszéltek a városban amelyekből semmi sem lett. Most, hogy a város községi olyan ember lett, aki — amin a választó plakk- tok mondták — tud tenni sokat a város érdekében. Talán itt volna az idő, hogy a függőben lévő problémákat a lehetőleghe- mértékben megoldják.

Izgalmas közgyűlésre készül a város.

A napokban megérkezik a főispán.

A városban erősen készü- nek a legközelebbi jövőben megtartandó közgyűlésre. A tárgysorozatot már készen áll, csak a főispán jóváhagyása szükséges. A főispánt minden- nap várják, akiknek megérkezése után azonnal kitűnik a köz- gyűlés határidejét.

A tárgysorozat, amint érte- sülünk nem sok pontból fog állni. Csak a legfontosabb kér- dések kerülnek a törvényható- sági bizottság elé, melyek le- tárgyalása mulhatatlanul szük- séges, szükségessé vált már. Ezek között azonban vannak olyanok is, melyek hatalmas vitát fognak provokálni. Az e- szejlekből is látszik nagyon izgal-

mas közgyűlés várható most. A törvényhatóság tagjai kö- szött többen kifogásolják azt az eljárást, melyet a városi tanács a gázkérdésben tett. A város wáról-holnapra gáz nélkül ma- radt, ezüstetelüket tettek tönkre, a várost a legutolsó falu nivó- jára süllyesztették. Ebben a kér- dében sürgős és maradandó orvoslást kell biztosítani, nehogy ez az állapot több isben is megismétlődjék.

Kifogásolják a bizottsági ta- gok közül sokan, hogy a város nem sürgeti a gázprobléma meg- oldását. A város sötétben van és még kitérés sincs arra, hogy a gázszolgáltatást mikor kerdi meg a bajai légszuszgyár. A

vilás kérdések rendezésére hi- vatott szerv, a választói bírós- ág esidőszorint még elnökölt sem választótt magának. A tár- gyalások előkészítése sem törté- tént meg és a város még csak lépéseket sem tett a ráiránt, hogy az ügyet mielőbb rendezsék. A választótt bíróság tagjai, akik nem laknak Baján, nem érnik elé- gő számszámot annak, hogy a bajai uoókon egy kevés vi- lágosság adassék a járkeleők- nek. A városnak kötelessége lett volna már régen rendezni ezt a kérdést.

Hangok hallatszanak a város- hána villanyvi ágitása ellen is. Azmal sincs megoldva a gordiái csomó, hogy a városban vi- ágitást biztosították. A város hánán kell éppen a legkevesebb világitás, különösen nyáron, de téle is be lehet osonni a manu- kaidöt olyaformán, hogy vilá- gitás nélkül, napfény mellett végezzék el a munkát a tiszt- viselőik.

Még számtalan ügyben vár- ható interpelláció a községi sén, melynek pontos határidejét sem állapították meg eddig.

Utóirat.

Mult szombai ujságban írt levelemből egyetemet kifejtet- tem. Arra kérem hát Szerkesztő urat, engedje meg, hogy utó- iratként még néhány megjeg- yést megtegyek.

Sokat utaztam, sok várost jártam, sok faluban is jártam, de ahol sem tapasztaltam azt, amit idehaza észlelek. Sehol olyan kevés érséket nem tap- pasztattam a szép iránt, mint idehaza, Baján. Amió a csak említettem, mindig hallok be- szélai nagyhangon a főier ren- dezéséről. Annyit beszéltek a fő- tér rendezéséről, hogy csuda. Ha a sok frászt egymás mellé raknák, hát az elég volna arra, hogy tisztességes, járható bur- kolat fedje azt a terület, amely- hen fogható szép, szűklyon tér kevés van a magyar vidéki vá- rosokban. Összintén megvallom, még sehol sem láttam ilyen szép terület. Három oldal elég csinos házak környezik, negye- dik oldalról a Sagovicsán át pompás, renyves kilátást nyújt a Pandur Sziget távlat. És eb- ben a szép körében és a győ- nyörű tér szégyene a városnak. Hopszapás, gödrös kövesste és e valóban veszedelem: jelent a gyalogjárónak. A Sagovicsán partja elhanyagolt. Mintha sem volna, ki gondozza. Ez a tér a köze- pére lévő ártéri hat csupasz vá- rával ordító bizonyossága annak, hogy ebből a városból hiányzik a szépség.

Más városban áldozatot hoz-

Képek.

Kiállítás... Múzeum... Ript... Czenc... Edwi... Gege... Pöge... Mé... Viski... Perm... Szak... Vétel... bajai... Gyerma... dé előtt

1923. május 15... ST... Mé... rend... érte... von... óra... óra... von... Kele... óra... még... Bata... bud... a me... sem... kifise... Baján... 1923... Amer... 1923... Nagy

STELLNER ZSIGMOND cipőüzlete Baja, Vörösmarthy-ucca 1.

Nagy választék férfi, női és gyermek szandálokban,
ugyszintén mindennemű fehér cipőkben.

Mértékes cipők 48 óra alatt felelősséggel készülnek.

nek, hogy a város acsói, terei
fájtva legyenek. Itt kipusztí-
tottak a fákat, az ártókat,

Es még egyet. Hol van még
egy város Magyarországon, ahol
fárdai nem lehet egész télen?

Es hol van még egy város
Csizváron, ahol hónapokon át
nem lehet szőlőszedés?

Okli a barátok kertje, amely-
nek nagyobb része a város
tulajdona. Mit csinálnak vele?

ANAP ESEMENYEI

Az ujjuniusi menet-
rend részleteiből a következő
értesítést kapjuk: A követlen
vonat éjféli elvonat 10 05

Bátaszék Budapest közt
is van követlen vonat. Az új
követlen vonat csak H. l. azon-
kép rendez nagy mozdonyt és

A Ferenc-udvar
R. T. Igazgatósága meg-
erősítte, hogy május hó 15 én
este a Jánoska kísérésében részt

Az OMKE bajai hely-
osonportja tegnap délután alakult
meg. A nagy érdeklődés mellett

Csenedelet a Sugo-
vicán. A legutóbbi napokban
heves meleg időjárás miatt a

A tőkeamat adó.
Vetük a követlen bűrszerű
hirdetményt: A bajai kir. pénzü-
gyigazgatóság által az 1919—

tekintetben az 1909. évi II. t. e.
4. § értelmében mindenké-
nt, akik a kirovat ellen ése-
vétele van, felelősséggel élhet.

Furfangos gabona-
eladás. Szabolcs Pál mély-
kúri lakos eladott Weisberger
Ferenc gabonakereskedőnek 5

Husz kilógramm
élelmiszer illetékmen-
tesen kiszállítható. A
földművelésügyi miniszter meg-

Megvadult ló. Szom-
baton délelőtt a helyi piac forga-
tagában a Geiringer gyógyszer-
tár előtt egy vadul polgár

Építési engedélyek.
A városi tanács legutóbbi ülésén
két építési engedélyt adott ki.

Vizbefut vendéglős.
Ma a kora reggeli órákban nagy
feltűnést keltett egy tragikus

ment. Nem lehet tudni véletlen
baleset, vagy pedig öngyilkosság
történt-e.

A „Herkules“ keserű-
vis az összes gyomor és bél-
bajoknál a leghatékonyabban

Resszkedélye többnyire a
Gedrűg zavaraira vezethető
vissza. A Hanyadi János keserű-
vis (Saxlehner) használat

Szinhas.

Bajadér. Hírom felvonásos
operett. Sikerben szinte párat-
lanul álló a tegnapi est a bajai
színházi életben. Zúfolt terem,

T o z s d e.

Mai zürichi nyitás:
Budapest 0-10-5

Berlin 1 1/2, Newyork 556-5
Milano 2710, Prága 1652-5 Buda-
pest 0-10-5, Belgrád 580, Varsó

URANIA MOZGÓ BAJA

1923. évi május 16-án, szerdán délután 6 és este 9 órákor.

VÉNUSZ KISASSZONY

Amerikai táncos víg operett 5 felv. Néger táncok Eredeti zenekar.

1923. évi május 17-én, csütörtökön délután 6 és este 9 órákor.

KACAGJ BAJAZZÓ

Nagy filmopera 5 felv. Operaházi zenekarok közreműködésével.

Képek.
Képzőművészeti
Dudás
festőművészek
13.
Szak
Vételek
ban
szám.
Gyermek
előtt

Építőmesterek és építők figyelmébe!
 Szabadalmazott **Terranol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízátthatlan állandó raktár és egyed-
 árúitőhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kölcsey-utca 2 szám alatt. (Budapesti-ut szorok)

A Szigeti Vendéglő megnyitása!

Van szerencsém a n. é közönség tudomására hozni, hogy Szigeti-vendéglőmben minden este **kitűnő hal-paprikás** van.

Minden este cipányzene!

Kitűnő ételek és legjobb italok.

A n. é. közönség számos látogatását kéri

kitűnő tisztelettel

Horváth János
Szigeti vendéglős.

Zongorák

szakszerű hangolását és javítását elvállaljuk és jutányos árban készítjük. Bővebbet a színházi pénztárnál. Nemzeti Kávéház. oo

Használt, de jókarban levő

pallódeszkát vesz Grünhut Miksa Spitzer-féle téglagyára. Telefon 160.

RIKKANCS

jó keresettel alkalmazható nyerc a Corvia-nyomdában Asszonyok, leányok, vagy rok-
 kaik megélhetését találják.

TANULÓ-LÁNYT
 tisztességes fizetéssel
 látva a
Corvia-nyomda.

Sajátégetésű fával égetett darabos
MÉSZ
 Portland CEMENT
 rotorta **BÜKKFASZÉN**
 állandóan kapható:
Spitzer Illés
BAJA,
 Budapesti-ut 9. Vásártér.
 Telefonszám: 121
 Minden mennyiséget házhoz szállítok.

Pollák József
butorgyár
 Minta és detaile eladási raktár:
 Kossuth Lajos-u. 23. Telefon 184
 Fatelep: Budapesti ut 4. szám
 Gyártelep: Dömötör ucca 4. szám.
 o Telefon szám: 104. o

Telefon szám: 164.
 Mindenemű könyvnyomdai munkák izéles és pontos kivitelben
 Közsegi nyomtatványok raktára,
 Levélpapírok, borítékok, névjegyek,
 levelező-lapok és üzleti könyvek.
CORVIN NYOMDA
 A „FÜGGETLEN MAGYARSAG” szerkesztősége és kiadóhivatala.
 Hirdetések felvétele jutányos áron.
 Megjelenik minden nap délután 2 órakor 4 oldal terjedelemben.
 Baja, Mátyás király-tér 8.

Flórián-ucca 23
 0 0 számú o o
h á z
 szabadré: 16:
 o f a d ó
 Szobaazonnal elfoglalható.
 Bővebbet ugyanott.

Illetmény jegyzék
 munkások és alkalmazottak adójának o beizetéséhez. o
 Mindeniparosnak és kereskedőnek szükséges. Kapható „Corvia”-nyomdában.

Roman Cement
 Portland „
 fehér márvány „
Granitto
 Granitto köpor
 Téglá, Cserép,
 ÖSSZESEN
Cement-árak
Duna-kavics,
 napi árban kaphatók
Grünhut Miksa
 Spitzer féle téglá és cement
 árúgyár. Telefon 160.

Éjjeli inspekción
 május 14-én, május 21-én
 reggeli fél 8 óráig és vacs-
 nap délután nyitva
Dr MAKRAY LASZLO
 főnökvizsgáló

Magyarországi Könyvnyomdászati és Kiadóipari Szakszervezetek Országos Központja. Budapesti Könyvnyomdászati és Kiadóipari Szakszervezetek Országos Központja. Budapesti Könyvnyomdászati és Kiadóipari Szakszervezetek Országos Központja.